

Šiaulių XVIII-oji vidurinė mokykla

RAUDONOJI VĒLIAVA

LIEUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ŠIAULIŲ MIESTO KOMITETO IR ŠIAULIŲ MIESTO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITE!

LEIDŽIAMAS

MUGO 1941 METU

1985

RUGSEJO

5

KETVIRTADIENIS
Nr. 176 (9555)
KAINA 3 KAP.

MOKSLO METAMS PRASIDĖJUS KOMPIUTERIŲ KABINETAS

18-ojoje vidurinėje mokykloje įrengtas pirmasis respublikoje kompiuterių kabinetas. Jį įrengti padėjo lefel. Įmonė sprūpino mokyklą modernia skaitliavimo technika. Kabinete kompleksi sudaro viską, kas būtina mokymuisi.

(diagnostinis skaitliavimo kompleksas) ir dvylika mūšingų DSK-1 skaitliavimo individualiam darbui. A. Dillo nuotraukos: mokytoja Birutė Laurinienė (dešinėje) ir deivutė Asta Štaunoraitė užsiėmę su.

DIRBSIME NAUJOVIŠKAI

LKP CK Marksizmo-leninizmo universiteto Šiaulių filiale prasidėjo naujųjų mokslo metų. Per 700 klausytojų vėl ima į rankas knygas ir vadovėlius, rinkis klausyti lektorių paskaitų, aktyviai dalyvaus seminaruose. Su jaunaviku noru jie pils savo aktyvumą, atnaujins ankščiau rūtusius žinias, leis iš naujo atsikvėpti ir gyvinti teisingą ataką į gyvenimo ikštus klausimus, tįprę įvairius opius problemas.

Sie mokslo metai ypatingai jie dalijami į du laikotarpis — prieš TSKP XXVII suvažiavimą (spalis — vasario mėn.) ir po suvažiavimo (kovą—birželio mėn.). Pirmasis laikotarpis sutampa su TSKP Programos naujos redakcijos ir TSRS ekonominio ir socialinio vystymo pagrindinių krypčių 1986—1990 metams ir laikotarpiai iki 2000 metų projektų svarstymu. Po TSKP XXVII suvažiavimo bus studijuojama suvažiavimo medžiaga ir dokumentai. Todėl visuose universitetuose šiaurios ir fakultetuose bus įvesti specialūs kursai, taikomi aktyvūs mokymo metodai, teorinė medžiaga pritariama prie aktualių dabartins ideologinės kovos problemų. Mokyimo procese bus stengiamasi teorijos studijoms virsti sieli su žmonėms rūpiais gyvenimo klausimais, su

tais uždaviniais, kuriuos sprandžia partija, visa tarybinė liaudis dabartiname visuomenės raidos etape. Steikiant geriausią egzotiškinį politinį ir ekonominį matymą, sugabėjimą dirbti naujoviškai, ūkinę vadovų skyriuje įvestos tokios disciplinos, kaip mokymai — techninio progreso bei ekonominis ir socialinės raidos, TSKP ekonominė ir socialinė politika, ekonomijos ir taupymo problemos.

300 mūsų miesto ir 42 rajono klausytojų etajo mokyklis i pirmąjį kursą, kad po 2—3 metų galėtų tapti kvalifikuolais propagandistais, lektorais, agitatoriais.

Marksizmo-leninizmo universiteto Šiaulių filialo naujų mokslo metų atidarymo metu apie uždavinius, kurie keliami visiems besimokančiesiems, kalbėjo partijos miesto ir rajono komitetų propagandos ir agitacijos skyrių vedėjas R. Zukaitis ir V. Regaišis. Atidaryme dalyvavo Partijos miesto komiteto biuro nariai organizacinio skyriaus vedėjas A. Levickas, Komjaunimo miesto komiteto pirmasis sekretorius D. Lapienis, universiteto darytojai, parinių organizacijų sekretoriai.

V. KAZLAUKVIENĖ
LKP CK Marksizmo-leninizmo universiteto Šiaulių filialo direktorė

ŠIANDIEN IR RYTOJ MŪSŲ MIESTE — ATEIZMO DIENOS

SVEČIUOSE — PATYRĘ LEKTORIAI

Šiauliais — senų ateistinių tradicijų miestas, apie tai šiandien skaitlyme straipsnyje „Laisvamanybė ir ateizmas Šiauliuose“). Šiandien i mūsų miestą atvykęs Šiauliuose gimę, mokyklis arba gyvenę ir dirbę mokslinekai, rašytojai, tarp jų — Šiaulių berniukų gimnazijos (dabar J. Janonio vidurinė mokykla) aukštėnė, LTSR Mokslių Akademijos narys, korespondentas J. Minkavičius, buvęs K. Preikio pedagoginio instituto katedros dėstytojas, dabar Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto rektorius, istorijos mokslų daktaras, profesorius I. An-

ša, buvęs LKP Šiaulių srities komiteto darytojas, dabar LTSR Mokslių Akademijos Filosofijos, sociologijos ir teisės instituto skyriaus vedėjas, filosofijos mokslų daktaras A. Galdys, buvęs K. Preikio pedagoginio instituto darytojas, dabar Vilniaus valstybinis V. Kapuskos universiteto profesorius, filosofijos daktaras B. Gembelis, Šiaulių durbūniukų jaunimo vidurinės mokyklos aukštėnė, dabar Kauno A. Šniečkaus polittechnikos instituto docentas, filosofijos mokslų kandidatas P. Mikuckas, K. Preikio pedagoginio instituto aukštėnė, Kauno A.

Šniečkaus polittechnikos instituto docentas, filosofijos mokslų kandidatas B. Gembelis, buvęs K. Preikio pedagoginio instituto laborantas, dabar LTSR Mokslių Akademijos darbuotojas, filosofijos mokslų kandidatas Z. Morčimas, Kartu su jais atvykęs rašytojas, LTSR nusipelnęs kultūros veikėjas J. Būdnas, Respublikinio ateizmo muziejaus direktorius E. Anžalinskas, Visuomeninių mokslų akademijos prie TSKP CK Mokslineko instituto Vilniaus terprespublikinio filialo direktoriaus pavaduotojas, filosofijos mokslų kandidatas,

docentas F. Mažlanakas. Grupelį vadovauja buvęs filialo mėtis K. Preikio pedagoginio instituto darytojas bei Partijos miesto komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas, LKP Centro Komiteto lektorius J. Sakauskas. Kartu su svečiais miesto mokyklis kolektyvas paslaikys skaitlysi Šiaulietiki lektorius. I viso ateizmo dienų metu mūsų mieste įvyks daugiau kaip 40 paskaitų, pokalbių, susitikimų. „R. v.“ inf.

LAISVAMANYBĖ IR ATEIZMAS ŠIAULIUOSE

RELIGIJOS kritika, laisvamanybė ir ateizmas mūsų krašte turi gillas tradicijas, gillojus Šiauliuose bei ių gyvintininkus. Nustatę, gilyvėzė, kad dar praėjusio šimtmėto antrosios pusės viduryje Šiauliuose gimnazistai turėjo slaptą bibliotekėlę, kurioje būta tuomet valdios draudžiamų K. Markso ir rusų revoliucinių demokratų veikalų. Tos bibliotekėlės skaitlytojai buvo vėliau iškėtas anticariniai veikėjai — Lietuvos socialdemokratų partijos steigėjas ir vadovas gydytojas Andrius Domaševičius (1865—1935), teisininkas ir istorikas, akademikas Augustinas Jenukaitis (1878—1950), gydytojas ir kalbininkas J. Spudis (1880—1920), profesorius Vincas Cepinskis (1893—1961). Kai kurie iš jų (V. Cepinskis, A. Janulaitis) vėliau yra paskele ateistinių raštų. Minima bibliotekėlė išlikę padėjo „Proletaria-to“ partijos veikėjas, vėliau palalikęs ryšius su V. Kapusku ir kitais revoliucionariams, „raudonasis grafas“ V. Zubovas (1868—1933), žinomas taip pat ir savo laisvamaniškoms pažiūroms.

ŠENOJOJE Šiaulių gimnazijoje mokėsi ir tokie laisvamanybės skleidėjai, kaip ekskuningas Vladislavas Dembskis (1863—1913), Amerikos lietuvių laisvamaniškų spaudos bendradarbis, rašytojas, knygos apie V. Dembeką autorius Karolis Vairas-Rakauskas (1882—1970). Greita jų mintinėms ir „Balano gadyne“ autorius antiklerikalas Mikalojus Katkus (1852—1944).

XIX ir XX a. sandorė — ne viena prasitavinusių jaunųjų apsigėpėti ateizmo naudai paskatino procarinė ir antidarbininkiška dvasininkijos pozicija. „Vievybė“ lietuviški (1899 m. kovo 15 d.) išspausdintame laikė — Šiaulių skundamasis, kad kun. Rodzlevičius nesąsąs pamokėli lietuviškai, tik lenkiškai. „Ir kapelionai, — teigė, — paduoda ranką fudytojams lietuvi“.

SAUGĖS nacionalistinis judėjimas 1905 m. revoliucija ir klerikalus priverė keisti taktiką, kaip pat. Kapuskas, Zolickio, aplykines su adata ir knyga — kelias savarakiškas lietuviškas Mitas Šiančlauskas (1850—1924) dar 1909 m. yra nusikęs šitaip. Lietuvis, klerikalas, „Aukr“ beuštant pamatė, „Varpo“ balą iştiridę, šoko, — ketė iš savo minkėly patėnį lovą, amė darytis su savo „Apžvalga“ i pastatė „Tėvyneš“ kad prietas kėlė, lialis jų dirvos neuztėtų“. Batnytininkai, bijodami likti generolais be armijos, po 1905—1907 m. revoliucijos amė steigti klerikalines darbininkų draugijas. Tokia šv. darbininkų draugija veikė i Šiauliuose, o jos vadovai kraipėsi i Amerikos lietuvių visus „kambučius“, nes lietuviams jau užtvitusi liuovybės sudrė — iesta „vievytis riltis i darbininkų kuryje ir draugijas“. Kitai galvoje Šiaurės socialdemokratų i 1907 m. gegužės 9 d. laikė pažangiečiams Ameriko teigiama. „Liuovytes sudrėtis dar nėra“. Žmonės kariami i šaudomi, kėsimi i kalėjimus, o kungininkų draugijų tikėsimi „kovoti su socialistais ir palmti i savo globa visis darbininkus, Janojia (šv. Juozapo, — J. S.) viromis priešinsai streikų vedimui ir nuolat kalė darbininkams, kad tik nuolankumu jie laimesia. Spręskite, draugai, kieno reikalus gina tokios draugijos: darbininkų ir kapitalistų“.

Maijį, panašaus pobūdžio socialdemokratų antiklerikalinius atsisakimus 1905 m. Šiaulių Petro ir Povilo baštyjeje planuo rašytojai Jovaras ir K. Jaiskaitis, o 1914 m. per veikėjas — J. Janojia S. Braškė, E. Stakutė, M. Peledziūtė. Proklamacijos darė įspūdį. 1914 m. balanėto 27 d. streikavo visas didžiulis Preikio fabrikas.

1918 m. simtmėto pradžioje antiklerikalines ir ateistines mintis Šiauliuose pro-

pagavo demokratinės krypties ateizmas, rašytojas Jonas Bilidnas, istorikas Augustinas Janulaitis, kalbininkas Jonas Jablonskis, kaip pat. Kapuskas, Zolickio, dvaruose dirbę car valdijos persektojami revoliucioneriai J. Ambrozaitis, A. Povylitis, J. Piedzinskis, K. Grudys, V. Janavičius, legendinio Šilselburgo kalnio J. Lukosevičiaus bendražygė Marija Arciš ir kitai.

Šiaulius dar iki Pirmojo pasaulinio karo pasekdavo Amerikoje leidžiama laisvamanybės ir socialistų spauda (buržuaziniai metais netaisė tokios spaudos turėjo nemažai Šiaulietis kolekcininkas Povilas Šiainas), iš Šiaulių apylinkių kilusių V. Dembeko, Šilpulo ir kitų ateistinių veikėlių.

V. Dembekis, vienas laisvamanybės sąsiūdo šievytojų vadovų, knyga „Invizicija arba atpirkimas žmonių nuo šėtono“, „iš ko kyla melai ir skriaudos žmonijai“ ir kitų veikalų autorius, ilgus metus buvęs revoliucijos kuryje i Kanadoje, priėjo išvadus, kad religija žmonių sukurtas engėjimas. „Čezarai reikalauja tarnybtės kunigų, nes tino, kad be jų pagalbės žmonių nesuvaičytų“. Jis smerkė Lietuvos kunigus, kurie ragino melstis „už šviesiausią, galingiausią, geriausią cėzarą, jo šėimyną, už visus jo gubernatorius, ispranikus, uredinikus“. O maldą jis laikė „dvastiska patėudyste, kuri naikina žmonėse valią“ pasipriešinimo fudytojams. Maida sulgytina žmogų su avim, kurį medžia vilko, idant jos nesudėt“.

Savo visuomeninių idealu V. Dembekis laikė socialistinę, skėbė visų darb žmonių brolybę. Tiesa, jis galvojo, kad socialinę pasipriešinimą ievėliuoti ir moka, o kungininkus, revoliucijos kovojimo i laisvamoni palėiki buvo parvešti i Lietuva ir 1925 m. iškilmingai palaidoti Ginkūnu laisvosios kapėsimas.

1918 m. pabaigoje Šiauliuose susikūrė Komunistų partijos vietos organizaci-

ja, tarp kuriuos vadovų buvo S. Grybas, J. Dambas, S. Braškė, K. Pojeila ir kitai. Tada Šiauliuose gyveno ir komunistų veikėly dalyvavo gydytojas P. Avilinskas, gamtamokslis ateizmo atstovas, ateistinių brolių ir stripaus autorius, Šiaulietiai komunistai iki Tarybų valdijos atėsimu 1940 m., kovodami prieš buržuaziją, pasisakydavo ir prieš jos lėdėjinius ramsius — religiją ir baštytus.

ŠIAULIŲ katp ir visus Lietuvos, batnytininkai ne tik rėmė socialistų engėjimą, bet ir patys buvo engėjai. Šiaulių archyve vien iš 1836—1837 m. yra biluosių keltėtois teismų bylių, tai palidūjančių Tarp jų — Petro ir Povilo baštykos kuryje su kun. K. Ambrozaičiu, A. Rakausku — su kun. J. Korsaku, — visos dėto, kad kunigai nemokėjo sutaroti atlyginimų už darb ar batnyčiai atliktus darbus.

Šiaulių kunigai visata jems prienamais būdais stengėsi kovoti su ateistinių patėrų žmonėms. Šiaulių dekanato kunigų konferencija 1928 m. gegužės 19 d. pasisakė prieš mokytojų, „i šiaurės mokykla, Šiaulių apskrities — vedėja Tomkūnaitė, padėjojas Juodka, 2. Bubių mokykla, Kurtuvėnų valst. — Potėmėnė, 3. Radviliškio geleidin-kelio i pradnė mokykla — Stungis, 4. Miezičių mokykla, Radviliškio valst. — mokytoja pavarė neženė, 5. Sidarų mokykla, Šiaulių valst. — mokytoja pavarė natėnoma, 6. Palėausės mokykla mokytojo pavarė nelėnoma, 7. Lygūnų mokyklos vedėja Kupėnė, 8. Zaligrio mokyklos, Stačūnų valst. — mokytojas Trašk-

(Nuėkėta i 4 psl.)

Pavadinimas:

Kompiuterių kabinetas. Dirbsime naujoviškai

Objekto tipas:

Straipsnis

Data:

1985 m. rugsėjo 5 d.

Raktiniai žodžiai:

kompiuteriai, kabinetas, naujovės, informacinės technologijos, mokykla, Šiauliai

Trumpas aprašas:

Straipsnyje pristatomas naujai įrengtas kompiuterių kabinetas mokykloje ir numatomi modernūs mokymo metodai.

Reikšmė:

Atspindi technologijų diegimo pradžią mokykloje ir ugdymo modernėjimą.

Kontekstas:

XX a. 9 dešimtmečio vidury, kai Lietuvos mokyklose pradėti diegti pirmieji kompiuteriai ir informacinių technologijų pagrindai.

pildoma nuo 2026 m.